

Pályázat:
A Magyar Művészeti Akadémia pályázati felhívása
a 2019-2022. évekre szóló
művészeti ösztöndíj elnyerésére

Nagy Gábor
Pásztorművészet a Dél-Alföldön és a Bácskában

PORTFÓLIÓ

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

Pályázati azonosító:
MMKI-Ö-19

Szeged, 2019. április 24.

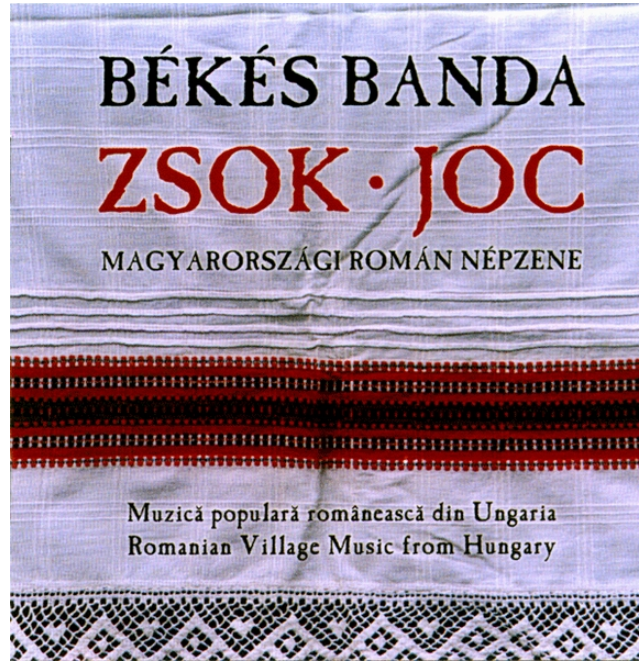
Nagy Gábor (Harangozó Imre fotója)

Nagy Gábor vagyok, néprajzkutató és népzeneész. 2005-ben végeztem az SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai tanszéken, majd 2017-ben felvételt nyertem az SZTE BTK Történelemtudományi Doktori Iskola képzésére. 2015-től dolgozom a József Attila Múzeum néprajzkutató muzeológusaként. Népzenezőként brácsákon, dudán és furulyákon játszom, a 2000-ben létrejött Rozsdamaró zenekar alapítója és 2002-től a négyévtizedes Békés Banda tagja vagyok. Zenészként és kutatóként is kiemelten érdekel a pásztorkultúra, a pásztorzene, és a pásztorviselet. A pásztorzenének egy speciális területét, a különböző hangkeltő eszközök, így a csengők és a kolompok hangolását, válogatását és használatát kutatom a Dél-Alföld területén mai napig nagy számmal fellelhető pásztor nemzedékek képviselői között. A Dél-Alföld pásztorcsaládjai, kiemelten a juhászcsaládok és az általuk megőrzött, formált és alakított viseleti és tárgyi kultúra kutatása fehér folt a népművészetet kutatók körében. Arra vállalkozok, hogy a dél-alföldi pásztorművészettel kapcsolatos újszerű és releváns tudományos és művészeti adatokkal és eredményekkel gazdagítsam magyar nemzeti kultúránk kutatásának néprajzi, népművészeti részét, amit jelenleg nem ismerünk. Módszertanilag a vizuális antropológia módszerét, a Kunkovács László által képviselt és megformált néprajzi fényképezés módszerét, és a társadalomtudományok kutatási módszereit használom, így a terepmunkán a résztvevő megfigyelést, interjúkészítést, kapcsolatháló elemzést, a levéltári források és a nyomtatott tömegtájékoztatás feldolgozása mellett a néprajzi és népművészeti szakirodalmat.

A művészeti ösztöndíj segítségével a hároméves pásztorművészeti kutatás eredménye egy 2-300 oldalas fényképes, népművészeti kötet lehet a Dél-Alföld és a területileg és kultúrájában összefüggő, de jelenleg határon túli Bácska juhászainak művészetéről és képviselőiről.

Nagy Gábor önálló lemezei

1. Békés Banda: ZSOK (2002)

2. Rozsdamaró zenekar: Egykor és most... (2004)

3. Rozsdamaró zenekar: MÉLY (2019)

Nagy Gábor lemezszerelése

1. 1999: Új Élő Népzene 5. Nagy Gábor: Szikora János dudás emlékére
2. 2000: Táncház – Népzene 2000: Nagy Gábor: Dudaszó hallatszik... (Borsosberény, Nógrád megye)
3. 2001: Táncház – Népzene 2001: Nagy Gábor: Köszönet Pista bácsinak (Tereske, Nógrád megye)
4. 2001: Táncház – Népzene 2001: Téglás zenekar: Széki magyar
5. 2002: Új Élő Népzene 8. Nagy Gábor: Nógrádi pásztornóták
6. 2002: Új Élő Népzene 8. Rozsdamaró zenekar: Mérai csárdás és szapora (Kalotaszeg)
7. 2003: Új Élő Népzene 9. Békés Banda: Eleki énekelt dallamok (Békés megye)
8. 2003: Táncház – Népzene 2003: Békés Banda: Bihari román muzsika
9. 2004: Új Élő Népzene 10: Rozsdamaró zenekar: Verbunk (Méra, Kalotaszeg)
10. 2005: Táncház – Népzene 2005: Rozsdamaró zenekar: Isten áldja... (Magyarpalatka)
11. 2005: Táncház – Népzene 2005: Békés Banda: Méhkeréki trió
12. 2006: Táncház – Népzene 2006: Nagy Gábor: Csonka „Bukusza” Tanács Ignác emlékére
13. 2006: Új Élő Népzene 12. Rozsdamaró zenekar: Eleki román táncok
14. 2007: Új Élő Népzene 13. Nagy Gábor: Kukucska Ernő dudánótái (Nógrád)
15. 2008: Új Élő Népzene 14. Rozsdamaró zenekar: A szeretőm pakulár (Szászcsávás és Magyarózd)
16. 2008: Táncház-népzene 2008: Mentés Másként: „Kecskeszemű Gergelem” (Moldva)
17. 2009: Új Élő Népzene 15. Nagy Gábor: Somogyi ördögmuzsika
18. 2010: Új Élő Népzene 16. Rozsdamaró zenekar: Mikor mentem a faluból... (Kalotaszeg)
19. 2012: Új Élő Népzene 18. Nagy Gábor: Nógrádi dudások
20. 2016: Táncház – Népzene 2016: Nagy Gábor: Búcsú Pál Istvántól (Tereske)
21. 2016: Táncház – Népzene 2016: Nagy Gábor és Papp László: „Hej, cserényem előtt...” (Kiskunhalas)

NAGY GÁBOR
publikációs jegyzék

1997

1997 Pál István. Folkmagazin. 1997/3. Budapest, 8-9.

1998

1998a A „szögedi bírdudáról”. Folkmagazin. 1998/1. Budapest. 22.

1998b Palóc karácsonyi pásztorszokások. Folkmagazin. 1998/3. Budapest. 5-6

2002

2002 Néhány gondolat a „szögedi bírdudáról”. A Dugonics Társaság Évkönyve.1997-1999. 1999-2001. Szeged. 267-279.

2015

2015a Pásztornemzedékek. Marosvidék. Makó. 2015/3. 33-34.

2016

2016a Előszó. In: Nagy Gábor (szerk.): Pásztor nemzedékek. Dél-alföldi pásztorok a 20-21. században. Makói História. A József Attila Múzeum kulturális lapja. Makó. 1.

2016b Pásztor nemzedékek kiállítás a József Attila Múzeumban. In: Nagy Gábor (szerk.): Pásztor nemzedékek. Dél-alföldi pásztorok a 20-21. században. Makói História. A József Attila Múzeum kulturális lapja. Makó.2-4.

2016c Interjú Börcsök Attilával. In: Nagy Gábor (szerk.): Pásztor nemzedékek. Dél-alföldi pásztorok a 20-21. században. Makói História. A József Attila Múzeum kulturális lapja. Makó. 14-16.

2016d Egy dél-alföldi faragó pásztor művészete. In: Nagy Gábor (szerk.): Pásztor nemzedékek. Dél-alföldi pásztorok a 20-21. században. Makói História. A József Attila Múzeum kulturális lapja. Makó. 28-32.

2016e Néprajzkutatók I. Makói Találkozója. Marosvidék. Makó. 2016/4. XVII. évf. 4. szám. Makó. 65-67.

2017

2017a „Nem volt neki semmi elismertsége, csak a juhászok közt.” A szentesi Jordán szabódinasztiáról. In: Fodor Péter – Gyöngyössy Orsolya (szerk.): Sodrásban. Tanulmányok Dr. Szűcs Judit köszöntésére. Csongrádi Információs Központ Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum. Csongrád. 277-287. Képek: 388-390.

2017b A Pásztor nemzedékek kiállítás és utóélete a makói József Attila Múzeumban. In: Csengeriné Szabó Éva (szerk.): A Makói József Attila Múzeum Évkönyve I. Makó. 110-127.

2017c „Egy új világot ismerhettem meg a kiállítás által, melyről eddig semmit sem tudtam.” Pásztor nemzedékek – Alföldi pásztorok világa című kiállítás a József Attila Múzeumban. In: Nagy Imre (szerk.): Veriatis Imago: Tudományos, muzeológiai, kulturális folyóirat. 1. szám. 28-38.

2017d Nagy Gábor (szerk.): SZÁMADÁS 1788 – 1950 – 2017. Kiállítás a József Attila Múzeum és a Börcsök Attila Néprajzi Különgyűjtemény néprajzi műtárgyaiból. Makó. 1-76.

2017e SZÁMADÁS. In: Nagy Gábor (szerk.): SZÁMADÁS 1788 – 1950 – 2017. Kiállítás a József Attila Múzeum és a Börcsök Attila Néprajzi Különgyűjtemény néprajzi műtárgyaiból. Makó. 6-9.

- 2017f SZÁMADÁS. Marosvidék. 2017/1. XVIII. évf. 1. szám. Makó. 37-41.
- 2017g Szűcs Judit köszöntése. Néprajzi Hírek. 2017/2. 46. évf. 76-78.
- 2017h Börcsök Attilát Makó Város Emlékérmével tüntették ki.
<https://maroskult.wordpress.com/2017/05/08/borcso-k-attilat-mako-varos-emlekermevel-tuntettek-ki/>
- 2017i „Kit érdekel Tömörkény? Ki olvas Tömörkényt?” A Tömörkény István örökében című emlékülésről. <https://maroskult.wordpress.com/2017/05/02/kit-erdek-el-tomorkeny-ki-olvas-ma-tomorkenyt/>
- 2017j SZÁMADÁS – A József Attila Múzeum és a Börcsök Attila Néprajzi Különgyűjtemény új időszaki kiállítása.
<https://maroskult.wordpress.com/2017/04/19/szamas-a-jozsef-attila-muzeum-uj-kiallitasa/>
- 2017k Üllési „white suffolk”. Új fajta Európa juhtenyésztésében. In: Hegedűs Anita – Medgyesi Konstantin (szerk.): Múzeumi kutatások Csongrád Megyében 2017. Program- és absztraktkötet. Móra Ferenc Múzeum. Szeged, 2017. 32-33.
http://moramuzeum.hu/wp-content/uploads/2017/11/MUKUCSOM2017_Absztraktgy%C5%B1jtem%C3%A9ny.pdf
- 2017l SZŰR-REALIZMUS. Kortárs szűrszabók Magyarországon. In: Nagy Gábor (szerk.:) Néprajzkutatók II. Makói Találkozója (2017). Program- és rezümékötet. József Attila Múzeum. Makó, 2017. 13.
http://www.muzeum.mako.hu/images/phocagallery/rendezveny/2017/170906_Neprajzkutatok_II_makoi_talalkozoja/neprajzkutatok2makoitalalkozoja.pdf

2018

- 2018 Makói napsugaras házak a 21. század elején. In: Csengeriné Szabó Éva – Forgó Géza – Nagy Gábor – Szikszai Zsuzsanna (szerk.): A Makói József Attila Múzeum Évkönyve II. Makó. 552-580.
- 2018a Juhász Antal: Tanyák, tanyai emberek Szeged vidékén 1964-2000. (Recenzió) Ethnographia 2018/1.

2018B A Homonnai-töredék néprajzi vizsgálata. In: Forgó Géza (szerk.): KISVÁROSI IKONOK. Makói életképek a Homonnai fényképészcsalád szemével. A József Attila Múzeum Kiállítási Katalógusai 1. Makó, 2018. 25-50.

2018c Makói példa a paraszt-polgári kultúrából. Nagy Etelka ruhája a József Attila Múzeumban. In: Egy Makói históriás. Tanulmánykötet dr. Halmágyi Pál nyugalmazott múzeumigazgató 70. születésnapjára. A MAKÓI MÚZEUM FÜZETEI 120. Makó, 2018. 37-48.

2018d „Egyik tárgy hozta a másikat, nincs kettő egyforma. Sorozatokat kezdtem el összeállítani.” Börcsök Attila néprajzi gyűjtő és gyűjteménykezelő 30 éves munkássága. In: Pál Lászlóné Szabó Zsuzsanna (szerk.): A Csongrád Megyei Honismereti Egyesület évkönyve 2016-2017. Szeged, 2018. 227-232.

2018e Néprajzkutatók Makón. MAROSVIDÉK 2018/3. szám. Makó, 2018. 56-58.

2018f Paraszt-polgári kultúra Makón – Nagy Etelka családja. MAROSVIDÉK 2018/3. szám. Makó, 2018. 62-63.

2018g Egy pásztorszűr életútja. In: Hegedűs Anita – Medgyesi Konstantin (szerk.): Múzeumi kutatások Csongrád Megyében 2018. Program- és absztraktkötet. Móra Ferenc Múzeum. Szeged, 2018. 32.

http://moramuzeum.hu/wp-content/uploads/2018/11/MUKUCSOM2018_Program-%C3%A9s-absztraktk%C3%B6tet.pdf

2018h Paraszt-polgári kultúra Makón. A Bíró és a Nagygyörgy család példája. In: Nagy Gábor (szerk.): Néprajzkutatók III. Makói Találkozója (2018). Program- és rezümékötet. József Attila Múzeum. Makó, 2018. 12.

http://www.muzeum.mako.hu/images/phocagallery/rendezveny/2018/180906_Neprajzkutatok_III_makoi_talalkozoja/neprajzkutatok3makoitalalkozoja.pdf

Publikációs lista a Magyar Tudományos Művek Tárán.

https://m2.mtmt.hu/api/publication?cond=published;eq:true&cond=core;eq:true&cond=author_s.mtid;eq:10062009&sort=publishedYear,desc&sort=firstAuthor,asc&page=1&size=20&fields=template&labelLang=hun

NAGY GÁBOR

Konferencia részvétel

2015

2015. december 08. Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében, Móra Ferenc Múzeum (Szeged)
A Pásztor nemzedékek kiállítás a József Attila Múzeumban

2016

2016. szeptember 8. Néprajzkutatók I. Makói Találkozója, József Attila Múzeum (Makó)
Jordán Zsigmond, a juhászok szabója

2016. november 28. Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében, Móra Ferenc Múzeum (Szeged)
Jordán Zsigmond szentesi magyarszabóról és a szentesi juhászöltönyről

2017

2017. szeptember 06. Néprajzkutatók II. Makói Találkozója, József Attila Múzeum (Makó)
SZŰR-REALIZMUS. Kortárs szűrszabók Magyarországon
http://www.muzeum.mako.hu/images/phocagallery/rendezveny/2017/170906_Neprajzkutatok_II_makoi_talalkozoja/naprajzkutatok2makoitalkozoja.pdf

2017. november 17. Csallány Gábor Emlékkonferencia, Koszta József Múzeum (Szentes)
Pásztorok zenei hallása: kolomphangolás juhászkézben

2017. november 27. Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében, Móra Ferenc Múzeum (Szeged)
Üllési „white suffolk”. Új fajta Európa juhtenyésztésében

2018

2018. május 12-13. KEPCOn Közép-európai Pásztoroktató Konferencia.

Szeged, 2018. május 12-13.

Csongrád megyei juhászok őrző- és terelőkutya

<https://www.youtube.com/watch?v=X8ngM6Uh5Z8&t=4s>

2018. szeptember 6. Néprajzkutató III. Makói Találkozója

József Attila Múzeum (Makó)

Paraszt-polgári kultúra Makón. A Bíró és a Nagygyörgy család példája

http://www.muzeum.mako.hu/images/phocagallery/rendezveny/2018/180906_Neprajzkutatok_III_makoi_talalkozoja/neprajzkutatok3makoitalkozoja.pdf

2018. november 9-10, ÚTON – Menekülés, mobilitás, integráció az első világháború után Magyarországon és Közép-Európában. Az MTA BTK Lendület Trianon 100 Kutatócsoportjának és az ELTE BTK Néderlandisztikai Tanszékének közös konferenciája.

Budapest, 2018. november 9-10. MTA Humán Tudományok Kutatóháza.

Trianon hatása egy makói juhászcsalád életében

2018. december 5. MUKUCSOM 2018. Múzeumi Kutatások Csongrád Megyében.

Móra Ferenc Múzeum. Szeged, 2018. december 5.

Egy pásztorszűr és ami mögötte van

http://moramuzeum.hu/wp-content/uploads/2018/11/MUKUCSOM2018_Program-%C3%A9s-absztraktk%C3%B6tet.pdf

1998. SZTE BTK Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék hallgatója

Kiállítás megnyitó: Fodor Ferenc, Dr. Juhász Antal,
Dr. Vörös Gabriella és Nagy Gábor

1996-tól a Juhász Zoltán és Agócs Gergely által felfedezett
Pál Istvánnal mester-tanítvány kapcsolat

Fotó: Révész Róbert

Pál István (Fotó: Nagy Gábor, 1998)

Gál László, Drágos György, az utolsó eleki primás és Nagy Gábor 1998-ban.

2001-től a Békés Banda tagja vagyok.
Lipták Dániel, Barbócz Sándor, Nagy Gábor és Csepregi András

2012-ben az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban

2018. 04. 21. KÉZ/MŰ/REMEK kiállítás megnyitásán

Saját faragású juhászkampószer részlete

2015-től a József Attila Múzeum néprajzkutató muzeológusa vagyok.

2015. november
PÁSZTOR NEMZEDÉKEK kiállítás megnyitója

Pár fénykép a juhászkutatás eredményéből

Sajtmanufaktúra (Fotó: Nagy Gábor, Bogárzó, 2016)

Árvai Sándor juhász kolompjával
(Fotó: Nagy Gábor, Lénárdaróc, 2017)

Komondorok (Fotó: Nagy Gábor, Hódmezővásárhely, 2015)

Id. Dantesz József juhász (Fotó: Nagy Gábor, Hódmezővásárhely, 2017)

Juhásztemetés (Fotó: Nagy Gábor, Csanádpalota, 2017)

Papp László szűrszabó
(Fotó: Nagy Gábor, Üllés, 2017)